

Ortega y Gasset Düşüncesinde Üniversite Sorunu ve Kültür Eğitimi¹

M. Semih KARACA²

Özet

Ortega y Gasset 1883-1955 yılları arasında yaşadığından gerek Birinci gerekse de İkinci Dünya Savaşını görmüş ve etkilerini fazlasıyla yaşamıştır. Savaşın ve kendi ülkesinin getirdiği diğer etkenlerle beraber felsefesini oluşturmuştur. Nitekim bu yıllar Ortega'ya göre kitle hareketlerinin fazlaca olduğu dönemlerdir. Ortega felsefesinde kitle ise kendi üzerine farkındalığı olmayan ve iç dinamiği yaşamsal olan kültürden yoksun olan herkesi içermektedir. O halde kültürden yoksun yaşayan ve bu şekilde eğitim gören bilim adamı da olsa kitle olmaktan kurtulamaz. Ortega y Gasset'nin kitleleşme sorununa çözüm önerisi ise eğitim üzerinden olmuştur. Öncelikle öğrenciye görelilik prensibiyle öğretim programları tekrar gözden geçirilmelidir. Yeniden düzenlenen öğretim programına kitleleşmeyi ve kontrolsüz branşlaşmayı önlemek için ayrıca hayatta önümüze çıkan sorunları çözme adına “kültür dersler”i monte edilmelidir. Üniversite reformunun önemli bir kısmı bu şekilde tamamlanacaktır. Ancak Ortega y Gasset yapılacak olan reform için kesinlikle “taklitçilik”ten sakınmamız gerektiğinin altını çizer. Çünkü her toplum kendi sorunlarıyla yüzleşerek kendi reform vizyonunu kendisi oluşturabilmelidir. Taklitçilikten uzak durmamızı gerektiren bir diğer sebep ise taklitçiliğin kendi üzerine farkındalığı olmayan kitlelerin özelliği olmasıdır. Ortega y Gasset'nin kendi düşünce dünyasını değerlendirmeye çalışılmakla beraber bu düşünce üzerinden kendi toplumumuzun ve eğitim camiamızın sorunları üzerine de kısa bir değerlendirme yapmaya çalıştık. Bununla beraber kültür eğitimi sorunu kendi düşünce dünyamızdan örneklerle sunulmaya çalışılmıştır. Bu noktada Ortega düşüncesinden hareketle kendi sorunlarımıza çözüm ararken de dikkat etmemiz gereken husus taklitçilikten uzak durmak olmalıdır.

Anahtar Sözcükler: Üniversite, reform, öğretim programı, kültür eğitimi.

University Issue and Culture Education in the Thought of Ortega y Gasset

Abstract

Since Ortega y Gasset lived between 1883-1955, he witnessed both World War I and World War II whose impacts he experienced brought deeply. He formed his philosophy basis on the wars and the factors that his country brought. According to Ortega, these periods had many of mass movements. For him, the mass included everyone who were not aware of themselves and who were deprived of culture whose inner dynamic was vital. Thus, even the scientists who lived without culture and have such education would not be saved from being mass. The solution of Ortega y Gasset for the massification problem was through education. Firstly, the education programs should be reviewed with in regard to the principle of student relativity. An important part of the university reformation would be achieved through the addition of “culture classes” to this revised education

To cite this article: Karaca, M. S. (2016). Ortega y Gasset düşüncesinde üniversite sorunu ve kültür eğitimi, *International Journal of Humanities and Education*, 2(3), 154-176.

¹ Bu çalışmanın bir kısmı yazarın “José Ortega Y Gasset'nin Eğitim Anlayışı” adlı yüksek lisans tezinden alınmıştır.

² Arş. Gör., Atatürk Üniversitesi, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, Felsefe Grubu Öğretmenliği Bilim Dalı, msk.karaca@gmail.com

program to prevent the massification and uncontrolled branching and to solve the life problems. However, Ortega y Gasset obviously stressed that we must to avoid from “imitation” in this reformation. Because, each society could face with its own problems and form its own line of reformation vision itself. Another reason for avoidance from imitation was that the imitation was the characteristic of the masses which did not have self-awareness. In this study, it was tried to explain the thoughts of Ortega y Gasset and to assess our own problems related to society and the educational community based on Ortega’s these thoughts. Furthermore, the problem of the culture education was tried to be presented with examples from our own world of thoughts. On that point, it was suggessted that while we were searching solutions for our own problems with reference to the thoughts of Ortega, we must be careful not to be a copyist.

Key words: University, reform, education program, culture education

Giriş

Josè Ortega y Gasset (1883 – 1955) hem İspanya düşünce tarihinin hem de Avrupa kıtasının en önemli isimlerinden biridir. Felsefe tarihindeki çoğu düşünür gibi Ortega da çağının adamı olmayı başarmıştır. Birçok düşünürü anlatırken sıradanlaşan çağının adamı olma klişesi, Ortega y Gasset’in “ben, benliğimle ortamımın toplamıyım” (Gasset, 2013) düşüncesiyle anlamını tam karşılığıyla bulmuştur. Nitekim Ortega düşüncesinde insan, kendi yaşadığı ve hazır bulunduğu ortamın imkânlarına göre şekillenmektedir. Ortam düşüncesi hem somut anlamıyla o an içerisinde bulunduğumuz yer olarak hem de içinde yaşadığımız tarihsel ortam olarak ele alınmıştır. Bununla beraber ortamın bizlere sunduğu fenomenleri ve imkânları değerlendiren “ben” olmaklık da son derece önemlidir. Ortega bu düşüncelerle bireyi tanımlarken, benlik ve ortam kavramlarına başvurarak düşünceleri ve kişileri değerlendirirken o fikirlerin ortaya çıktığı ortam fikrinin altını çizmektedir. Düşünceleri arasında ciddi bir ilişki bulunan Ortega’nın, eğitim anlayışını sağlıklı bir şekilde anlayabilmek için insan üzerine olan görüşlerine de göz atmak gerekmektedir. Eğitimin insan için olduğu düşünüldüğünde öncelikle insanın varoluşunun anlaşılması ve sorgulanması son derece önemlidir. Bu önceliği fark eden Ortega y Gasset insanın varoluş problemlerini ortaya koymaya ve onu anlamaya çalışmıştır. Felsefesinin merkezine yerleştirdiği “kökten gerçeklik olarak insan yaşamı” düşüncesi bu eğilimini göstermektedir.

“Kökten gerçeklik” kavramı Ortega y Gasset felsefesinin köşe taşlarından birini oluşturur. Ortega için öyle bir gerçeklik alanı olmalıdır ki bu alan başka bir duruma indirgenememelidir. Bu ise en temel “kökten gerçeklik” olmalıdır. Bu kökten gerçeklik ise tüm diğer gerçekliklerin üzerine bina edileceği “insan yaşamı” gerçekliğidir (Gasset, 2014). Buradan hareketle Ortega’nın tüm diğer gerçeklik alanlarını tek kökten gerçeklik alanı olan insan yaşamı üzerinden anlamaya çalıştığı söylenebilir. Ortega’ya göre bir başkasının yaşamını değerlendirirken de kendi kökten gerçeklik olan yaşamımız üzerinden değerlendirme yaparız. Ortega y Gasset için insan yaşamı dışında da gerçeklik alanları vardır. Bu gerçeklik alanları

bizim dışımızda var olan diğer yaşam fenomenleridir. Doğa ya da nesne fenomeni gibi fenomenlerle birlikte kendi dışımızdaki insanların varlığı da birer gerçeklik alanı olarak değerlendirilir. Ancak tek kökten gerçeklik bizzat benim kendi yaşamımın gerçekliğidir. Diğer tüm gerçeklik alanları ise sadece kökten gerçeklik olan kendi yaşamımız üzerinden anlaşılabilir.

Felsefesinin merkezine yerleştirdiği kökten gerçeklik olarak insan yaşamı kavramını dikkate alan Ortega, 20. yy da insana dair sorunlara çok da sağlıklı yaklaşmadığını fark etmiştir. Bilimsel bakış açılarının ve pozitivistin etkilerinin devam ettiği bu yıllarda insana dair konularda da bilimsel bakış açıları etkili olmaya devam etmiştir. Ortega, bu bilimsel bakış tarzına kendi tanımlaması ile “fiziksel akıl” demiştir. Fiziksel akıl O’na göre bilim ve teknoloji anlamında kesinlikler vaat ederken, insana ve topluma dair konularda sessiz kalmıştır. Bu anlamda Ortega “fiziksel aklın” karşısına “yaşamsal akıl” kavramını koymuştur (Gasset 2014). O zaman şu net bir şekilde söylenebilir; kökten gerçeklik olarak insan yaşamını anlamak yaşamsal aklın bakış açısı ile mümkündür. Bununla beraber diğer gerçeklik alanlarının da anlaşılması tek kökten gerçeklik olan insan yaşamına bağlı olduğuna göre “yaşamsal akıl” metodu daha da önemli hale gelmektedir. Ortega y Gasset’in eğitim anlayışını ortaya koyarken ve özellikle kültür eğitimini daha rahat anlamak için insan anlayışını ve yaşamsal akıl metodunun anlaşılması son derece önemlidir. Yaşamsal akıl metodu fiziksel aklın tersine ortamla ilintilidir. Bu anlamda yaşamsal akıl metodu gerçek yaşamla doğrudan ilişkili olarak karşımıza çıkmaktadır. Yaşamsal akıl metodu Ortega’nın varoluşçu duruşunu da göstermesi bakımından önem arz etmektedir. Diğer varoluşçu düşünürler gibi “burada ve şimdi olmaklık” son derece önemli olduğundan yöntem anlamında da yaşamsal akıl yaklaşımı fiziksel aklın önündedir. Bu açıdan idealizmin mutlak akıl kavramını da yaşamı anlamada yetersiz bulan Ortega y Gasset, hayatın ve ortamın tam olarak içinde olan yaşamsal akıl metodunu benimser. Bu anlamda Ortega’nın eğitim görüşleri de incelendiğinde birey merkezli bir eğitimin savunucusu olduğu görülmektedir. Nitekim Ortega üniversite ve eğitim öğrencinin iz düşümü olmalıdır, görüşünü savunmaktadır. Bu noktada bireyin kendi kökten gerçekliğinin anlaşılması son derece önemlidir. Çünkü eğitim ve öğretimin merkezinde bireyin kendisi yer alacaktır. Dolayısıyla onu bütün yönleriyle tanımak ona uygun eğitim-öğretim metodolojisini sunmak bakımından son derece önemlidir. Aynı zamanda eğitim ya da daha özel anlamda üniversitede reform yapma fikrinin sağlıklı gelişmesi kökten gerçeklik olarak insan yaşamının doğru anlaşılmasına bağlıdır. Kendi kökten gerçekliğini sağlıklı bir şekilde ele alamayan bir toplumda taklitçilik gibi kitlelerin özelliği

olan bir yanlışa düşülebilir. Bu anlamda hem kökten gerçekliğin anlaşılmasında hem de toplumsal hayatın daha doğru değerlendirilmesinde kültür eğitimi son derece önemlidir. Kültür eğitimi bize şahsiliğe kazandırma açısından ve evren üzerine farkındalığımızın olması noktasında son derece önemlidir. Aksi takdirde Ortega'nın deyişiyle kültürden yoksun hayat görüşü güdük kalmış bireyler ortaya çıkacaktır. Bu durum ise kitleleşmenin göstergesidir.

Nitekim bu çalışmanın amacı Ortega'nın üniversiteye yönelik reform fikirlerini ve kültür eğitimi yaklaşımını ele almaktır. Bununla beraber Ortega düşüncesinde kültür eğitimi neden gereklidir sorusu da etraflıca tartışılmaya çalışılmıştır. Aynı zamanda reform sonucunda ortaya konması muhtemel kültür eğitiminin uygulanabilirliği üzerinde örneklerle durulmuştur. Bununla beraber kendi üniversite sorunlarımıza da karşılaştırmalı olarak yer vermeye çalıştık. Nitekim kültür eğitiminin ve aydın sorununun bizim düşünce tarihimizde de derinlemesine tartışıldığı görülmüştür.

Üniversite Reformu

Ortega y Gasset üniversite ve eğitim anlayışını ortaya koyarken birey-öğrenci merkezli bir yaklaşımı benimser. Bu bağlamda insanın anlaşılması son derece önemlidir. Bununla beraber insanın kendisine yönelik algısı ve onun bu algısını topluma çevirirken kullandığı yaşamsal akıl yöntemi son derece önem arz etmektedir. İnsanı ve insana dair konuları anlamada mutlak akla duyulan güvenin sarsıldığını söyleyen Ortega; “mutlak aklın imparatorluğunu yaşamsal akla bırakmaktan başa çaresi yok” diyerek mutlak aklın, düşünce tarihindeki misyonunu tamamladığının altını çizerek (Gasset, 2013, s. 106). Mutlak akılla beraber onun başka bir görünümü olan fiziksel aklın verileri de yaşamın realitesini anlayamaz duruma gelmiştir. “Yaşam, her an kaçınılmaz bir bilançodur. Fizik akıl da, sınırlı görkemiyle hesabın sonuçta korkunç bir açık vermesini önleyemiyor” (Gasset 2013, s. 108). Ortega bununla beraber modern dönemi, fiziksel akla duyduğu güven üzerinden “tek inandığı şey fiziksel akıldır, o da en insani sorunların gerçeği ivedilik kazandığında ne diyeceğini bilemedi” (Gasset, 2013, s. 110) diyerek eleştirmiştir.

Ortega y Gasset'nin üniversite eğitiminde neden kültür ve kültür eğitimine bu kadar önem verdiğini ya da ihtisaslaşma barbarlığı dediği ve eleştirdiği şeyi tam da yaşamsal akıl – fiziksel akıl ikilemiyle açıklanabilir. Ortega için ihtisaslaşma barbarlığı kitleleşme sorununun bir başka yönünü oluşturmakla beraber 20. yy ın en büyük sorunlarından biridir. Fiziksel akla gereğinden fazla güvenen bilim adamları insani ve toplumsal sorunların çözümünde de bilime başvurmuşlardır. Ancak bilim ve fiziksel akıl toplumsal konularda çözüm önerisi sunmakta

çaresiz kaldığı görülmüştür. Bu anlamda bilim adamı insani sorunlara karşı yabancılaşmaya başlamıştır. Bu yabancılaşma ise Ortega'ya göre yeni bir insan tipini ortaya çıkarmıştır. Bu konuda Ortega “bu sıradan adam yeni barbardır, sorunların ivediliğine ve korkunç güncelliğine kıyasla, çağın gerisinde kalmış, köhnemiş ve ilkel durumdadır. Bu yeni barbar serbest meslek sahibidir, her zamankinden daha bilgili, ama her zamankinden daha kültür fukarası bir mühendis, doktor, avukat, bilim adamıdır” (Gasset, 1988, s. 39) tespitini yapar.

Literatürde Ortega'nın en temel eseri kabul edilen “Kitlelerin Ayaklanması” Raley (1971)'e göre diğer çalışmalarının habercisi olmuştur. Raley (1971)'e göre bu eser daha sonra farklı farklı görünümlemlerle tekrar ortaya çıktı. Bunlardan biri de Ortega y Gasset'nin eğitim görüşlerini topladığı “üniversitenin misyonu” olmuştur. Bu noktada Ortega için kitle ve kültür kavramları eğitim açısından değer kazanmaya başlamıştır. Ortega için “toplum her zaman iki etmenin dinamik birliğidir: Azınlıklar ve kitleler” (Gasset, 2011a, s. 42). Kültürü her çağdaki fikirlerin yaşamsal dizgesi olarak (Gasset, 1998, s. 39) tanımlayan Ortega için günümüz üniversitesi, kültür aktarımını ve öğretimini yapamadığından “kitle insanı” tipi ortaya çıkmıştır.

Kitle insanı tanımlaması Ortega y Gasset için gerçek anlamda kültürsüz bir gruba karşılık gelmektedir. Ancak Ortega kitle insanını kesinlikle sosyo-ekonomik bir sınıfa mal etmemiştir. Dolayısıyla O'na göre her kesim kitleleşme emareleri gösterebilmektedir. Nitekim O, bu konuda; “bu yeni barbar serbest meslek sahibidir, her zamankinden daha bilgili, ama her zamankinden daha kültür fukarası bir mühendis, doktor, avukat, bilim adamıdır” (Gasset, 1998, s. 39) şeklinde çarpıcı bir değerlendirmede bulunur. Dolayısıyla kitle insanının en belirgin özelliği (sosyo – ekonomik düzeyi ne olursa olsun) iç dinamiği yaşamsal olan kültürden yoksun olmasıdır.

Ortega, yeni nesil eğitim anlayışının bilimin içine gömüldüğünü, dolayısıyla kültüre önem vermeyen doktor, avukat, akademisyen vs. yetiştirmesinin altını çizerek, Ortega y Gasset'ye göre bilim elbette ki insanlık için önemli bir kazanımdır ancak kültürle yoğurulmayınca, ortaya bilim bağımsız insanlar çıkmaya başlamıştır. “Bu yüzden üniversitede kültür ya da çağın sahip olduğu canlı fikirler dizgesinin eğitimini yeniden yaratmak kaçınılmaz bir görevdir” (Gasset, 1998, s. 40). Dolayısıyla üniversiteden beklenen, hatta genel olarak eğitimden beklenen temel misyon kitlelerin, bir başka ifadeyle kültürsüz grubun eğitimini sağlamaktır. Ortega'ya göre eğer böyle bir kültür uzlaşması sağlayamazsak, alanında uzman meslek sahibi yetiştirilse bile, bunlar hayat görüşü güdük kalmış bir uzman olmaktan öteye gidemeyecektir. Ortega bunun en büyük sebebini şu şekilde ifade eder; “bilimsel etkinliğin iç düzeni yaşamsal değildir;

kültürün iç düzeni yaşamsaldır” (Gasset, 1998, s. 60). Bu düşüncesiyle Ortega, fiziksel aklın güdümünde olan uzmanlaşmayı eleştirmekte; buna karşın kültürü yaşamsal akıl ile beraber yaşamın merkezine oturtmaktadır.

Ortega y Gasset’in üniversiteyi “başkaca bilim” olarak tanımlamasının ardında da kültür eğitiminin etkisi vardır. Başkaca bilim diyerek kültürle hem hal edilerek verilecek bilim eğitimi ifade eden Ortega, bilimin kültür verileriyle ve yaşamsal akıl metodu ile sunulması gerektiğinin altını çizer. Kitleleşme sorununun çözümünü de yaşamsal akıl metodu ile yapılan bilim ve kültür eğitiminde bulan Ortega ancak bu söylemlerle ve eğitimle kendiliğimizi koruyabileceğimizi ifade eder. Aksi takdirde kitlelerin içinde eriyip giden bir birey olmaktan kurtulamayız. Ortega’nın bu söylemleri varoluşçu öğelere yaklaştığını göstermektedir. Nitekim varoluşçu eğitimin amaçları göz önüne alındığında da en başta kendiliğini olan, *kendi kaderini belirleyebilen ve sorumluluğunu alabilen bireyler yetiştirmektir*, önermesiyle karşılaşılır (Cevizci, 2014). Bununla beraber varoluşçu eğitimci öğrenciye kendi varoluşunu sorgulama becerisini de kazandırmaya çalışır (Ekanem, 2012). O halde söyleyebiliriz ki, Ortega için eğitimin en temel amacı kendi üzerine farkındalığı olan -kitleleşmekten uzak- kültürlü ve iyi birey yetiştirmektir.

Reform konusundaki fikirlerini oluşturmaya öğretim programlarıyla ve bu programların oluşmasına temel sağlayacak olan ilkelerle başlayan Ortega y Gasset, öğretim programlarının düzenlenmesinden önce bu düzenlemeye temel olacak ilkeyi belirlemek ister. Yani eğitim – öğretim ne üzerine bina edilecektir? Ya da tüm bu eğitim işlerini düzenleme de eğitimcilere referans olacak ilke nedir? Ortega bu soruları cevaplarken dikkatlerimizi en başta bahsettiği bir kavrama çekmektedir. Bu ise tüm diğer gerçeklik alanların üzerine bina edildiği kökten gerçeklik olarak insan yaşamıdır. Buradan anlaşılıyor ki Ortega için eğitim, birey yani öğrenci dikkate alınarak planlanmalıdır. Bu noktada Ortega ekonomik temelli bir kavram olan “kıtlık” üzerinden öğretimin ilkesini açıklar. Ekonomik anlamda bir ürünün maddi değeri genel olarak o ürünün miktarına bağlıdır. Başka bir deyişle ürünler sınırsız sayıda olsaydı ekonomik anlamda bir değeri olmayabilirdi. Kıtlık ilkesini öğrenci ve öğrenilmesi beklenen materyallere benzeten Ortega, eğitim metotlarının meydana gelmesini ve gelişmesini sağlayan durumu öğrencilerin sınırlı olan öğrenme kapasiteleri bağlar. Eğer öğrencilerin öğrenme kapasiteleri sınırsız olsaydı, öğrencilere konuları öğretmek için yeni öğrenme ve öğretme yaklaşımları geliştirme gayretinde olmayacaktık. Bu bağlamda Ortega’ya göre öğretim programlarını da şekillendirmesi beklenen ilke, öğrenilecek çok fazla veriye rağmen öğrenecek olan kişinin sınırlı olan kapasitesidir (Gasset, 1998). Öğrencilerin sınırlı olan öğrenme kapasiteleri

öğrenme ve öğretme yaklaşımlarını eğitimciler açısından daha önemli bir seviyeye taşımaktadır. Öğrencinin öğrenme kapasitesi ile birlikte önemli bir başka husus ise öğrenilecek olan konuların yaşamsallığıdır. Açıkça görülmektedir ki Ortega y Gasset, hâlihazırdaki öğretim programlarını eleştirmektedir. Bir de bunların üzerine kültür derslerinin ekleneceği düşünüldüğünde program daha da fazla yoğunlaşacaktır. Bu bağlamda Ortega, “tutum ilkesini şimdilik bir balta gibi kullanmamız gerekiyor. İlk iş kaçınılmaz budama yapmaktır.” görüşünü beyan etmektedir (Gasset, 1998, s. 49). Ortega y Gasset’in öğretimde tutum ilkesiyle işaret ettiği şey; eğitimi ve öğretimi yapılandırması beklenen temel ilkedir. Bu ilkeden beklenen ise öncelikle öğrenciyi doğru tanıyarak onu merkeze alan programlar geliştirmesidir, bir diğer beklenti ise konuların ve programların yaşamsal ve güncel olmasıdır. Ortega, öğretim programlarının yeniden düzenlenmesinde temele alınacak iki referans noktasını ise şöyle belirlemektedir (Gasset, 1998, s. 91):

- 1) Bugün için öğrenci olan insanın yaşamı için mutlaka gerekli olanların dışındakilerden vazgeçerek. Bu ilk budama darbesini yönetecek olan gerçek yaşam ve onun kaçınılmaz gerekleridir.
- 2) Mutlaka gereklidir diye alıkoyduğumuz bu dallar öğrencin somut olarak ferahlıkla, baştan sona öğrenebileceği içeriklere indirgenmelidir.

Ortega y Gasset öğretim programlarının söylenen ilkelere göre yeniden düzenlenmesi gerektiğini ifade ederken, öğretimde tutum ilkesinden beklediği bir diğer şey ise; konuları öğrencilere öğretebilecek teknikler geliştirmesidir. Nitekim Ortega’ya göre matematik her ne kadar bizlere zor bir ders gibi görünse de doğru tekniklerle anlatılırsa bu zorluk yaşanmayacaktır. Bu bağlamda Regis’e göre “Ortega dengeli müfredatı arıyordu” (Regis, 1981, s. 67). Buradan hareketle denilebilir ki müfredatın öğrencilere çok fazla şey öğretme anlayışından vazgeçmesi gerekmektedir. Bir başka düşünür Kerr (1991) ise, Ortega’nın müfredat anlayışının esneklik özelliği barındırdığını ve kültür dersleri ile öğrenciyi sorgulama becerisi kazandırılabilirliğini kabul eder. Ortega’nın buraya kadar olan değerlendirmelerinde öğrenci merkezli bir eğitimi savunduğu söylenebilir. Nitekim Ortega y Gasset, Rousseau’ya kadar geçen dönemde yapılan en büyük hatanın öğrenciyi merkeze almamak olduğunu söyler. Bu anlamda Rousseau’nun en büyük başarısını öğrenciyi merkez almak olduğu söylenebilir (Korkmaz & Öktem, 2014). Bununla beraber Ortega’nın görüşleri üzerine Vallenilla şu tespitlerde bulunur: “ ... yükseköğretimin düzenlenmesinde, üniversitenin inşasında, ne bilgi ne de öğretmeni, sadece öğrenmenin baş karakteri ve taşıyıcısı olan öğrenciyi dikkate almak ve ondan yola çıkmak gerekir”.... (Vallenilla, 2008, s. 126). O halde Ortega’ya göre eğitim ve özellikle de üniversite, öğrencinin izdüşümü olabilmelidir (Gasset, 1998).

Ortega y Gasset yapılması ideal olan eğitimin tutum ilkesini böylece belirledikten sonra, daha önce üzerinde durulan kültür eğitimini bu ilkeler üzerine bina etmeye çalışır. Kültür eğitimi Ortega düşüncesinde farklı sebeplerle zorunlu hale gelmiştir. Bunlardan biri kitlelerin eğitimini sağlamak, bir diğeri ise bilim adamlarında baş gösteren “ihtisaslaşma barbarlığı” dediği şeyin önüne geçmektir. Kültür eğitimini gerekli kılan bir başka sebep ise Ortega’nın tek kökten gerçeklik alanı olarak kabul ettiği insan yaşamının anlaşılmasıdır. Kökten gerçeklik olarak insan yaşamının anlaşılması son derece önemlidir. Çünkü diğer gerçeklik alanları ancak kökten gerçeklik olan insan yaşamına bağlı olarak anlaşılabilirlerdir.

Peki, kültürü bu kadar önemseyen ve hayati bir fonksiyona sahip olduğunu düşünen Ortega için kültür eğitimi somut olarak nasıl tanımlanacaktır.

Ortega y Gasset’ye göre öncelikle “kültür dersleri” üniversite öğretim programlarına yerleştirilmelidir. Kültür eğitimi üniversiteden beklenen meslek eğitim ve bilimsel araştırma misyonuyla beraber üçüncü disiplini oluşturmaktadır. Ancak kültür eğitimini zorunlu kılan sebepler hatırladığında: Ortega, halihazırda literatürde bulunan tarih ve felsefe derslerini, kültür eğitimi açısından eksik bulmaktadır. Bununla beraber Ortega y Gasset “genel kültür” tanımlamasını da eleştirir. Nitekim O’na göre “genel kültür terimi kullanmakla öğrenciye süs kabilinden karakterine ya da zekâsına belirsiz bir eğitim sağlayacak bir takım bilgiler verme niyeti açığa vuruluyor” (Gasset, 1998, s. 37). Oysa Ortega’nın eğitim felsefesinde kültür eğitimi ciddiye alınması gereken bir durumdur. Zaten bugüne kadar ciddiye alınmadığından mesleki bilgi donanımı sağlam ama kültürsüz bir kitle insanı profili ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda Ortega “kitleler bir yığın olmakta çıkmalı; onlara büyükçe bir kültür dozu şırınga edilmelidir”, der (Gasset, 2011b, s. 41).

Bu yaklaşımda şırınga öğretim programına benzetilirse, Ortega’nın şırıngaya koyacağı dersler şöyle sıralanabilir (Gasset, 1998, s. 52):

- 1) Evrenin fiziksel imgesi (Fizik)
- 2) Organik yaşamın temel konuları (Doğabilim)
- 3) İnsan soyunun geçirdiği tarihsel süreç (Tarih)
- 4) Toplumsal yaşamın yapısı ve işleyişi (Toplumbilim)
- 5) Evren tasarımı (Felsefe)

Ortega, öğretim programlarına eklenmesini istediği bu kültür derslerini sıraladıktan sonra bu derslerin ilgili fakültelerde anlatıldığı gibi değil, kültür fakültesinde olması gerektiği gibi,

yani yaşamsal öğelerle beraber anlatılması gerektiğinin altını çizer. Yani Ortega'nın burada fizikten anladığı şey; vektörler, kaldıraçlar vs. gibi konular değildir veya tarih dersi sadece olayları kaydeden bir disiplin olarak ele alınmamalıdır. Nitekim Ortega için tarihsel bakış açısı gerçeğe ulaşmada önemli bir rol oynar (Cihan, 2010). Aynı şekilde fizik ve doğabilim de evrenin canlı bir dizgesi olarak-yaşamsal olarak- ele alınmalıdır.

Bu anlamda burada sözü edilen her ders kendi yarattığı yaşamsal evren fikriyle sunulmalıdır (Gasset, 1998). Ortega y Gasset'ye göre ancak bu şekilde çağın hastalığı olan kitleleşme ve "ihtisaslaşma barbarlığı" yok edilebilecektir. Kültür eğitimi üniversitenin temel misyonları arasına giremediği takdirde ise sadece bilimsel olan mesleki eğitim, öğrencileri modern bir barbar olmaya itecektir (Gasset, 1968). Buraya kadar olan bölümde Ortega düşüncesinde kültür eğitiminin gerçekten neden gerekli olduğu üzerine hem eğitim açısından hem de toplumsal açıdan gereklikleri ortaya konmaya çalışılmıştır. Üniversite öğretim programlarını yoğun olması ve programı oluşturan temel ilkesi bakımından eleştiren ve bu programa kültür eğitiminin eklenmesini zorunlu gören Ortega, üniversitenin de kendi içinde bir değişime ve reforma hazır olması gerektiğini düşünür. Bu fikirlerin hayata geçirilmesi sağlıklı bir üniversite reformuyla mümkün olabilecektir. Ancak bu reform fikri Ortega'nın yaşadığı dönem düşünüldüğünde pek iç açıcı görünmemektedir. Bu problemleri Ortega y Gasset'nin kendi ülkesi çerçevesinde ele aldığı düşünüldüğünde İspanya'nın o dönemde dikta rejimleri ve sokak hareketleri ile karşı karşıya olduğu görülür.

Üniversitede kurumsal ve eğitim açısından reform yapma fikri Ortega'ya göre kararlılık gerektiren bir durumdur. Üniversite üzerine sorunların tartışıldığı bir konferansta Ortega, reform fikri konusunda çok da ümitli bir konuşma yapmaz. Çünkü O'na göre reform fikri insanları uzun bir zaman tedirgin etmiştir. "...üniversitenin reform gereği konusunda yazı yazmaya başlayalı neredeyse yirmi beş yıl oluyor" (Gasset, 1998, s. 22) diyen Ortega, reform fikirlerini yaklaşık olarak 1905'li yıllarda oluşturmaya başlamıştır. Oysa bu reform fikirlerinin sesi ancak 1930'larda duyulacaktır. O bu konu da şunları söyler.

...reformculuk cüzammış gibi, bir kenara itiliyordu. En ufak bir reformculuk kuşkusunun böylesi bir düşmanca tutuma yol açmasının nedeni reformcuların radikal, kurulu düzeni yıkmaya yanlısı, vb. kişiler olmasıydı demesin kimse. Bu hiç söz konusu değildi. İsterse dünyanın en halim selim adamı olsun, reform lafını ağzına aldınız mı görüşebilir kişilerin çevresinden dışlanıyordunuz (Gasset, 1998, s. 22).

Reforma yönelik bu kadar olumsuz tutum varken Ortega'nın reformun gerçekleşmesine dair ümitsiz konuşmasının da anlayışıyla karşılanması gerekir. Ancak 1905'li yıllardan 1930'lara gelindiğinde reform fikrini olumlu değerlendirenlerin sayısı giderek artmıştır. Her ne kadar bu yıllarda reform fikrine olumlu bakılmaya başlansa da Ortega'ya göre reform yapmak yine de

kolay görünmemektedir. “Bugün, şu anda, devlet reformunu ve kendi somut konuma gelince üniversite reformunu yapacak yetenekte bir grubun var olduğunu sanmıyorum” (Gasset, 1998, s. 25) diyen Ortega'nın, bu sözlerinden reform fikrinin tamamen imkânsız olduğu yaklaşımı da çıkarılmamalıdır. Reformu gerçekleştirecek seviyede bir grup olmadığını söyleyen Ortega, böyle bir grubun oluşmayacağını söylemez. Ancak o dönemdeki İspanyol toplumunda “gevşeklik” olduğunun altını çizen Ortega y Gasset, bu gevşekliğin bütün bir ulusa sinmiş durumda olduğunu söyler. Oysa Ortega reformu yapacak olan grubun tam anlamıyla “formda olması” gerektiğinden bahseder. Nasıl ki bireylerin ya da sporcuların formda olması gerekirse aynı şekilde toplumlar ve grupların da formda olmasına ihtiyaç duyulmaktadır. İşte reformu da formda olan bir grup gerçekleştirilebilir. Aksi takdirde yapılan reform köktenci bir reform olmaktan uzak olacaktır (Gasset, 1998).

Ortega y Gasset “formda olma” kavramıyla kitleri etkileyebilecek toplumsal refleksi oluşturmaktan da bahseder. Aksi takdirde formda olma sadece bireysel alanda kalırsa kitleleri etkilemek ve harekete geçirmek (değiştirmek) zor olacaktır. Nitekim O bu konuda “bir kitleyi etkileyebilmek için kitle olmaktan çıkmanız gerekir, zinde kuvvet olmanız, formda bir grup oluşturmamız gerekir” diyecektir (Gasset, 1998, s. 29). Reform fikri için “formda olma” ilkesiyle beraber bir başka ilke de Ortega için son derece önemlidir. Bu ilke ise problemleri olan uygulamanın doğrudan üzerine gidilmesidir. Bu anlamda Ortega'ya göre yapılacak ilk iş reform yapılacak kurumun görev tanımlamasını yapmaktır. Başka bir deyişle Ortega'ya göre “üniversite reformunun kökü üniversitenin görevinin ne olduğunun doğru olarak belirlenmesi”nde yatmaktadır (Gasset, 1998, s. 32). Bu temel soru sağlıklı cevaplanmadığı sürece reform üzerine konuşulan ve yapılanlar sadece süs olarak kalacaktır. Ortega'ya göre reform çabaları için yapılan bir diğer yanlış ise başka bir ülkenin eğitim modelini örnek almaktır. Eğitim ve üniversite sorunlarımıza çözüm ararken elbette ki diğer ülkelerin metotlarına ve sistemlerine bakılabileceğini söyleyen Ortega'ya göre milletlerin kendi yazgılarına kendi çözümlerini üretmekten başka çareleri yoktur (Gasset, 1998). Bu anlamda bir toplum için asıl tedirgin edici olan durum, yabancı ülkelerin milli değerine uyma değildir. Daha da önemli olan ve kaçınılması gereken durum “taklitçilik”tir (Gasset, 1998). Bu bağlamda “ekonomik durumu iyi olan bir ülkenin eğitim politikaları da iyidir” anlayışına bağlı olarak kopya edilen eğitim metotları, Ortega'ya göre bir patolojiden ibarettir. O halde her ulus kendi eğitim sorununu kendi toplumsal problemleriyle yüzleşerek çözmelidir. Elbette ki farklı ulusların eğitim politikalarına bakılabilir hatta bir kısmı alınabilir ama tamamen kopya etmek sağlıklı bir reform sağlamayacaktır. Bununla beraber her eğitim yaklaşımı aynı

zamanda kendi toplumsal problemlerinin bir sonucu olarak değerlendirildiğinde başka bir topluma doğrudan uygulanması gerçekçi sonuçlar vermekten uzak olacaktır. Nitekim Ortega'ya göre taklitçilik “benliği olmaktan yoksun kitle karakterindeki toplumların özelliğidir” (Gasset 1998). Bununla beraber Ortega y Gasset'nin reformu gerçekleştirmesini beklediği formda olan grup, kesinlikle kitleleşme sorunundan sıyrılmış bir gruptur.

Kültür Eğitimi

Sağlıklı bir reformun yapılabilmesine yönelik fikirlerini bu şekilde ifade eden Ortega, üniversitenin görevlerini de belirlemeye çalışmıştır. Ortega y Gasset'ye göre “üniversite, her ülkede yükseköğretime devam edenlerin neredeyse tamamının öğrenim gördüğü kurumdur” (Gasset, 1998, s. 35). Üniversiteyi bu şekilde tanımlayan Ortega, meslek eğitimini ve bilimsel araştırmacıların yetiştirilmesini de üniversitenin görevleri arasında görmektedir. Reform sonucunda üniversiteden beklenen ise bu iki görevin başına kültür eğitiminin yerleştirilmesi olacaktır. Bu anlamdaki bir kültür eğitiminden beklenen ise kitleleşmeyi önlemek, bilim adamlarının kontrolsüzce uzmanlaşmasının önüne geçmek ve belki de en önemlisi kendisi ve yaşam üzerine bilinçli farkındalığı olan kaotik yaşamın içinde kendine yol bulabilen bireyler yetiştirmektir.

Kültürü çağın yaşam dizgesi olarak tanımlayan Ortega'ya göre “çağının yaşamsal düzeyinin altında kalan insan diğerlerine oranla bir tür alt insan olmaktan öteye geçemez” (Gasset, 1998, s. 59 – 60).

Ortega'nın kitleleşmekten kurtulmak için öne sürdüğü reçetenin kültür eğitimi olduğu anlaşılmaktadır. Peki, bu eğitim nasıl bir metot ve temel ilkeyle gerçekleşecektir? Bu konuda Bantock, “Ortega güven duyduğu pedagoji tarafından değil, politika tarafından idare edilen bir dünyada nasıl bir pedagojik ilişki beklemektedir?” (Bantock, 1975, s.205) sorusunu sormaktadır. Ortega'nın bu fikirleri öne sürdüğü dönem politikanın ciddi manada belirleyici rolünün olduğu bir dönem olarak göz çarpmaktadır. Bu etkinlik ve belirleyici rolün politika yerine pedagojiye geçmesi zor görünmektedir. Ortega y Gasset her ne kadar bu mücadelesinde sorunlar yaşamış olsa da kurduğu bazı enstitüler kapatılsa da sorunları çözme noktasında kayda değer etkinliklerden vazgeçmemiştir. Gazeteci bir kimliği de olan Ortega gerek köşe yazılarıyla, gerekse de verdiği konferanslarla sürekli olarak eğitim camiasının içinde aktif kalmayı başarmıştır.

Ortega y Gasset bu sebeplerle kültür eğitimini zorunlu bulmaktadır. Nitekim O bu konuda “bana kalsa üniversitenin de tüm yükseköğretiminde çekirdeği olarak bir “kültür fakültesi”

kurarım”, demiştir (Gasset, 1998, s. 62). Ortega için kültür daha önce ifade edildiği üzere canlı fikirler dizgesini temsil eder. Bununla beraber kültür kısa zamanda elde edilen bir kazanım değil, aksine tarihsel varoluş süreci içerisinde çağlardan devralınan bir disiplindir. Bu anlamda kültür bir birikimdir. Nitekim Regis (1981), Ortega’nın kültürü, insanın kendisine yön kazandıran bir fikir seti olarak tanımladığını aktarır. Kültürün içerisinde yaşamsal öğeler barındırdığını altını çizen Ortega y Gasset, yaşamın kültürün hizmetinde olması gerektiğini ifade eder (Gasset, 2014). Bununla beraber kitleleri, kaos olan yaşamın içerisinde kendiliklerine dair bilinçli farkındalığı oluşturacak olan şeyde yine kültürdür. Yaşamı varoluşçu öğelerle kaos olarak tanımlayan Ortega, kültür için bir başka yerde şu cümleleri kullanır. “Kültür, yaşam denilen deniz kazasında insanın önüne atılan can simididir, insanın hayatı anlamsız bir trajedi ya da kökten bir aşağılanma gibi yaşamamasını sağlar” (Gasset, 1998, s. 38).

Ortega’nın kültür eğitimi bu kadar önemsemesinin bir nedeni de toplumsal sorunlara sağlıklı çözümler üretilmesini sağlamaktır. İç dinamiği yaşamsal olan kültür eğitimi sağlandığında toplumsal sorunlar karşısında çözümsüz ve önerisiz duran bilimsel bakış açısı da aşılmış olacaktır. Ortega’nın üniversite reformundan beklediği şey öğrenciye görelilik prensibiyle hazırlanan öğretim programları ve bu öğretim programlarına kültür derslerinin eklenmesidir. Dolayısıyla reform sonucunda üniversitenin misyonunu oluşturacak olan disiplinler meslek eğitimi, bilimsel araştırmacı yetiştirme ve kültür eğitimidir.

O halde üniversitenin önemli görevlerinden biri de öğrenciyi ya da Ortega’nın ifadesi ile orta insanı meslek sahibi yapmasıdır. Ancak Ortega y Gasset bilimsel araştırma yapmakla mesleki eğitimi birbirinden ayırılması gerektiğini şu cümlelerle ifade eder: “Mesleki eğitim bilimsel araştırmada ayrılmalıdır, ne hocaların ne öğrencilerin kafasında ikisi birbirine karıştırılmamalıdır (Gasset, 1998, s. 55). Ortega bu yaklaşımıyla beraber bilim yapabilmeyi üniversitenin üzerinde görür. Ona göre “bilim yaratıdır, öğretim etkinliği ise ancak o yaratıyı öğretmeyi, aktarmayı, sindirtmeyi ve özümsetmeyi hedefler” (Gasset, 1998, s. 54). Öğrencinin öğrenme kapasitesine dikkat çeken Ortega, orta insanın sadece meslek sahibi olmasının bile zaten çok şey demek olduğunun altını çizer. Öğrencinin mesleki eğitimle beraber bilimsel araştırmayı da öğrenmesini beklemek hata olacaktır. Çünkü bilimsel araştırma eğitimi bambaşka bir alan olarak ele alınmalıdır. Nitekim bu konuda Ortega “üniversite bilimden farklıdır ama ondan ayrılamaz. Ben derim ki: üniversite, başkaca bilimdir” (Gasset, 1998, s. 69). Bu nokta da Ortega y Gasset’den hareketle Kerr; “kurumlar arasında bazı fonksiyonlar farklılaşacaktı, ama bilimsel araştırma üniversitenin özünden

çıkarılıp laboratuvara koyuluyordu. Üniversite ise “ortalama öğrenciye kültürlü bir insan olmayı ve iyi bir meslek üyesi olmayı öğretecekti” tespitini yapar” (Kerr, 1991, s. 81).

Kerr’in, bu tespiti yerinde bir tespit olmakla birlikte, “araştırma” üniversiteden ayrılrsa bile yükseköğretim içerisinde kalacaktır. Dolayısıyla doğrudan araştırma işiyle uğraşan bilim adamının da, kültür eğitiminden geçmesi gerekecektir. Çünkü Ortega için kültür fakültesi “üniversitenin de tüm yükseköğretimin de çekirdeğini oluşturmaktadır”(Gasset, 1998, s.62). Ortega y Gasset bununla beraber üniversitenin misyonunu belirlerken yapılması muhtemel düzenlemelerde güncellik ilkesinin önemine de dikkat çeker. Üniversite bu anlamda sadece öğrencilere yönelik bir kurum olmanın ötesine geçip toplumsal sorunlarda da belirleyici bir rol üstlenebilmelidir.

Buraya kadar olan bölümde Ortega y Gasset’in üniversite reformu ve misyonu bakımından ortaya koyduğu ilkeler tespit edilmiştir. Bu ilkelerin en önemlisi ise şüphesiz “kültür eğitimi” dir. Aslına bakılırsa bu reform önerileri uygulanabilme noktasında zorluklar içermemektedir. Nitekim Harvard üniversitesinde akademisyen olarak çalışan ve bir dönem Fen Edebiyat Fakültesi dekanlığı da yapan Rosovsky, Ortega’nın fikirlerinin uygulanabileceğini Harvard örneği ile göstermiştir. Rosovsky her ne kadar Ortega’nın hoşlanmadığı “genel kültür” kavramını kullansa da, o da tıpkı Ortega y Gasset gibi “temel kültür eğitimi” adını verdiği programdan çok şey beklemektedir. Rosovsky’ye göre temel kültür eğitimi öğrenciye farklı kültürleri tanıma imkânıyla birlikte eleştirel düşünme becerisi de kazandırılmalıdır (Rosovsky, 1994). Rosovsky (1994), ayrıca kültür eğitiminin belli olgunluktaki öğrencilere, yani üniversite çağındaki öğrencilere verilmesini uygun bulmaktadır. Bununla beraber bahsedilen kültür eğitimi bazılarını ütöpik gelebilir diyen Rosovsky (1994), bu duruma ise şöyle açıklık getirmektedir; temel kültür eğitiminden beklediğimiz şey öğrencileri ilgili alanın uzmanı yapmak değil, sadece bilgi sahibi olmalarını sağlamaktır.

“En önemlisi, ister üniversitede ister daha sonra verilsin, temel kültür eğitiminin en yüksek düzeydeki mesleki uygulama için vazgeçilmez bir ön koşul olduğunu” ifade etmiştir (Rosovsky, 1994, s. 112). Rosovsky’nin, bu görüşünün Ortega ile tamamen örtüştüğünü söylenebilir. Çünkü hatırlanacağı üzere Ortega y Gasset de kültür eksenli bir üniversite ve eğitim düşlemektedir. Ortega’nın kültür eğitiminden beklentisini kendi varoluşu içerisinde anlatılması kaydıyla; fizik, toplumbilim, doğabilim, tarih ve felsefe dersleri oluşturmaktaydı. Ortega’nın bu ders grubuna karşılık Rosovsky ise Harvard Üniversitesi’nin çekirdek öğretim programını sunar. Bu program Harvard’daki bir lisans öğreniminin dörtte birini

oluşturmaktadır. Programda yer alan dersler ise; edebiyat, sanat, fen bilimleri, tarihsel inceleme, sosyal analiz, yabancı kültürler ve etikdir (Rosovsky, 1994).

Rosovsky bununla beraber derslerin birbiri ile ilişkili olarak sunulması gerektiğinin altını çizmektedir. Harvard Üniversitesi'nin bu örneği dikkate alınırsa Ortega y Gasset'nin üniversite reformuyla ilgili sunduğu reçetenin uygulanabilir olduğu da görülür.

Türkiye’de Üniversite Sorunu ve Kültür Eğitimi Üzerine Bir Bakış

Ortega'nın üniversite reformu üzerine söyledikleri üzerinden Türkiye'nin eğitim sorunlarına bakılacak olursa Malche'in İstanbul Üniversitesi Hakkında Rapor'unda da dediği üzere, "Darülfunun meselesi esas itibariyle Türkiye'nin fikri, manevi, hatta içtimai istikbali meselesidir" (Malche, 1939, s.58). Birçok ülkede olduğu gibi kendi ülkemizde de iyi eğitilmiş ve kültürlü olan insanlar üniversite mezunlardır. O halde üniversitenin problemleri ve vizyonu ülkeler için son derece önemlidir. Üniversite mezunu insanların öğretmen, doktor, akademisyen, avukat, siyaset bilimci vs. olduğu dikkate alındığında bu eğitilmiş grubun topluma çok daha fazla yön verdiğini söyleyebiliriz. Ancak birçok düşünür için söylenen "görüşleri kendi çağı bağlamında ele alınmalıdır düşüncesi" kurumlar için de geçerlidir. Nitekim Hatemi (1998), yükseköğretim sorunu hangi devirde tartışılıyorsa o devrin maliye, askerlik, siyaset sorunlarından ayrı düşünülemediğinin altını çizer. Üniversiteleri ele alırken sadece burada bahsedilen (maliye, askeri, siyasi) sosyal kurumlardan etkilenmesi bağlamında değil, aynı zamanda bu kurumları etkilemesi bağlamında da ele almak yerinde olacaktır. Üniversiteler; toplumda hem sosyal hem de teknik açıdan belirleyicidir. Ancak bu etkiler değerlendirildiğinde hem teknik olan etkilerin hem de sosyal olan etkilerin topluma doğrudan yansımalarının olabildiği görülmektedir. Bu anlamda üniversitenin her iki alanda temsil ettiği misyon son derece önemlidir. Bu anlamda Ortega y Gasset'nin ifade ettiği gibi kültür son derece önemlidir. Nitekim Sezai Karakoç "her memleketin birinci kültür müessesesi üniversitedir" (Karakoç, 2015, s.92) diyerek üniversitenin ülke için ne kadar önemli olduğunu ifade etmektedir. Bu noktada kültürün üzerinde durmak yerinde olacaktır. Nitekim Bolay (2011), ülke kültürünün özümsemesini ve özümsenen bu kültürün yeni nesillere itina ile aktarılmasını üniversitenin başlıca görevleri arasında sayar. Bu anlamda Fransa'nın kültürün yaygınlaşması bağlamında eğitici bir projesini aktaran Bolay (2011), Türkiye'deki üniversiteleri bu anlamda eleştirir. Bu eğitim projesi kapsamında 5-15 yaşları arasında öğrenciler, bilimsel ve edebi analiz metodunu öğrenmek durumundadır. Bu noktada öğrencilerde oluşması beklenen kazanımlar şu şekildedir (Robert'dan aktaran Bolay, 2011, s.108) :

1. Büyük milli kültür eserlerine giriş ve intibakı (initiation) sağlamak,
2. Bir veya birkaç dilin gramatik reflekslerini kazanmak,
3. Aynı şekilde fizik ve diğer tabii bilimlerin basit ve sade bir şekilde tanıtılmasında elemanter matematik/zihin jimnastiği yaptırmak.

Bu bilgiler ışığında Ortega y Gasset'nin kültür eğitimine verdiği önemin pratik yansımaları Rosovsky'nin Harvard modelinden sonra bir kez daha görülmektedir. Bolay(2011)'ın aktardığı bu Fransa eğitim modeli 15-18 yaş aralığında da devam etmektedir. Böyle bir eğitim anlayışı ile kendi kendini idare edebilen; tarih, coğrafya ve sosyolojinin esasları vs. gibi konularda fikir sahibi bireyler yetişmesi beklenmektedir.

“Ayrıca bu planda insani bir formasyon kazanması için 15-18 yaşları arasında herkese milli kültürden daha ileri götürülmüş bir bilgi birikimi, diğer medeniyetleri ve toplumları anlamak için zaruri esaslar da verilmesi öngörülmektedir” (Robert, 1968, s.26; aktaran Bolay, 2011, s.108).

Bu veriler ışığında Bolay (2011) üniversitelerimizin bu kültür görevlerini benimsemesi gerektiğinin altını çizer. Nitekim üniversitenin önemli vazifelerinden biri de kültür birikimini gelecek nesillere aktarmaktır. Kültür problemi günümüzün önemli problemlerinden biri olmakla birlikte yıllar öncesinden Türk düşüncesinde kendine yer bulmuştur. Nitekim bu anlamda Karakoç (2006), 1976'lı yıllarda yayınlanan yazılarında, eğitim bakanlığının insani klasikler olarak adlandırılan kitapların öğretimden kaldırılmış olmasından dolayı yakınmaktadır. Bununla beraber felsefe öğretiminin de kaldırılması düşüncesi Karakoç (2006) için endişe vericidir. Bugün dahi lise müfredatımızda felsefe grubu derslerinin zorunlu olmadığı görülmektedir. Aynı durum üniversite öğretim programları için de geçerlidir.

Karakoç'un endişeleriyle birlikte Ortega'nın “teknik kontrolsüz gelişmesi” fikirleri birbiri ile örtüşmektedir. Sosyal disiplinlerin öğretim programlarındaki yoğunluğunun azalması ihtisas sahibi bir kitle profiline ortaya çıkmasına davetiye çıkarmaktadır.

N. Topçu'da aynı problemi değerlendirirken teknik fakülteleri edebiyat fakültelerinin çocuğu olarak görmektedir. Topçu'nun ifadesine göre “teknik daima kültürün biraz gerisinde, onun emirlerini bekler vaziyette olacak, zira aksi hal tehlikelidir. Kültürün işaretlerini dikkatle takip edemeyen teknikten kör ve yıkıcı bir kuvvet doğar” (Topçu, 2014, s. 25). Topçu'nun burada işaret ettiği şey hem teknik insan olma bilincini deforme etmesi hem de oluşturacağı insan tipinin sorunlarıdır. Bu anlamda Cemil Meriç'in “izm'ler idrakimize giydirilen deli gömlekleridir (Meriç, 2013) sözü tamda bu durumu ifade eder. Oysa Ortega'nın bahsettiği ve iç dinamiği yaşamsal olan kültür bizi biz yapacak olan şeydir. Kitle insanı olma kâbusundan ancak böyle kurtulabilinir. Esasen Albert Malche'in İstanbul Üniversitesine dair raporunda da bu mesele üzerinde dolaylı olarak durulmaktadır. Nitekim Malche, edebiyat fakültelerinin önemine dikkat çeker. İnsani ve manevi tekâmülün ancak edebiyat fakülteleri ile mümkün

olduğunun altını çizen Malche, insanlara derin sanat zevklerini ve muhakeme becerilerini doktorların, kimyagerlerin değil yüksek derecede kültüre sahip kimselerin verebileceğini aktarır (Malche, 1939).

Topluma yön veren bir kurum olması bakımından üniversitenin, kültür eğitiminde ve aktarımında yaşadığı zafiyet birtakım sorunları da beraberinde getirmektedir. Bu sorunların başında Ortega y Gasset'nin ifadesi ile kitle insanı ve kitle insanı olmaktan kurtulmaya çalışan “azınlık” yani aydın sorunu gelmektedir. Nitekim iç dinamiği yaşamsal olan kültürden beslenmeyen “sözde” aydın toplumsal sorunlar karşısında konuşamayacak durumda kalabilmektedir. Ortega bu durumu ihtisaslaşma barbarlığı kavramı ile karşılamıştır. Evren ve yaşam üzerine bilinçli bir farkındalığı olmayan, sadece kendi küçük uzmanlık alanını bilen bu kitleler, Ortega için aydın olmaktan çok uzaktalardır. Bu konuda Gündoğan (2015) Türkiye'deki akademik camiayı sadece kendi küçük alanlarıyla ilgilenmeleri nedeniyle evrenin bütünü anlamada eksik kalmakla eleştirir. Bununla beraber birçok akademisyen entelektüel kültürden yoksun olarak, dünya ve ülke gündeminden de habersizdir (Gündoğan, 2015). Bu anlamda toplumu aydınlatmasını ve topluma yön vermesini beklediğimiz üniversitelerin kitleleşme sorunu ile yüz yüze olduğu belirtilebilir. Ortega'nın kitle olarak tanımladığı bu oluşumu, Safa (2013) şahsiyetten mahrum sürü olarak ifade eder. Yine Safa (2013)'ya göre bu insanlar ideolojilerin esiri olduğundan bir ferttir ama şahıs değildir. Bu çerçeveden bakıldığında sadece teknik bilginin değil aynı zamanda sosyal bir ideolojinin de bizleri sürü ya da kitle insanı yapma tehlikesi vardır.

O halde aydın ya da Ortega'nın deyimiyle “kitle” olmaktan kurtulmuş “azınlık” kültür sahibi olmalıdır. Sadece teknik bilimlerin uzmanı olmak ya da bir ideolojiye saplanıp kalmak önümüzde bir sorun olarak durmaktadır. Nitekim Peyami Safa “ üniversitelerimiz ihtisas adamları yetiştirirler, münevver yetiştiremezler. Bir biyoloji aliminin bir ahlak meselesinde sözü azdır” (Safa, 2013, s.179) ifadeleriyle üniversiteyi eleştirmektedir. Peyami Safa bu sözleri 1955 yılında yazmıştır. Bugün kendi üniversite sorunlarımızla yüzleşildiğinde kültür eğitiminin nerede durduğu görülmektedir. Peyami Safa'nın değerlendirmesine kulak verdiğimizde günümüzde de aynı sorunların devam ettiğini söylenebilir. Kültür sorunu beraberinde aydın sorununu da getirdiğinden daha da önem arz etmektedir. Umberto Campagnola aydın ve kültür adamını; aydın, geçmişin değerlerini kavrar, kültür adamı ise çağdaş yaşamın sorunlarını çözme yeteneğini sahip olan kişidir, tanımlamasıyla ayırır (Yavuz, 2009). Ancak Yavuz (2009) bu sorunu Batı'nın zihin tarihi için geçerli bulur. Bu sebeple O'na göre “Türk aydını hem “aydın” hem de “kültür adamı” olmak zorundadır” (Yavuz,

2009, s.176). O halde Őu rahatlıkla söylenebilir ki Batı'da görülen kültür ve kültür eēitimi sorunu Türkiye'nin eēitim anlayışı için de bir sorun teŐkil etmektedir. Nitekim birçok Türk düŐünürünün aynı soruna işaret ettikleri görülmektedir. Bu anlamda özellikle niversite ve lise ēretim programlarının "kültür eēitimi" kapsamında gözden geçirilmesinin yerinde olacaēı düŐünülmektedir.

Üniversitelerimizin bunların dışında bir de güncel ve teknik sorunları göze çarpmaktadır. Bunlardan biri yeni üniversitelerin açılmasıdır. Her ile niversite aılması projesi Őehirlerin ve bölgenin iktisadi ve sosyal geliŐimine katkı saēlayacaēı düşüncesi Şüphesiz doērudur. Ancak Bolay (2011) niversitelerin belli Őartlarda ortaya ıkacaēını ifade etmektedir. Nitekim alt yapısı hazırlanmadan ve yeterli fizibilite çalıŐmaları yapılmadan kurulacak olan niversiteler saēlıklı iŐlemeyebilir. Çünkü niversite; derslikler, laboratuvar, kütüphane, yurt vs. birçok alt birimin saēlıklı iŐlemesiyle var olabilir. Bu anlamda Hatemi (1998) ise yeni niversiteler kurulmadan evvel hâlihazırdaki üniversitelerin sorunlarının çözülmesi gerektiēini belirtmektedir. Aksi takdirde niceliksel açıdan bir artıŐ saēlansa bile niteliksel açıdan sorunlar ortaya çıkabilir. Nitekim Doēan (2013) "Yeni Kurulan niversitelerin Sorunları ve çözüm nerileri" baŐlıklı çalıŐmasında yeni kurulan üniversitelerin fiziksel anlamda yaŐadıkları sorunların altını çizmektedir. Bu sorunların başında derslik, laboratuvar ve kütüphane yetersizlikleri gelmektedir. Fiziksel sorunların dışında bir diēer sorun ise ēretim üyelerinin ders yükünün fazlalıēıdır. Nitekim bu sorun 1943 yılındaki yazısıyla Safa (2013) tarafından da konu edilmiştir.

Safa (2013) bu sorunu ilgili yazısında tıp fakültesindeki profesörler üzerinden ele alıp deēerlendirirse de Doēan (2013)'dan hareketle söylenebilir ki ders yükünün özellikle yeni üniversitelerde fazla olması ēretim üyelerinin akademik çalıŐma yapmalarını olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Bunlardan başka Vatansever ve Yalçın (2015)'ın yaptıēı çalıŐma da göstermektedir ki akademisyenlerin iŐ garantisinin olmaması (sözleŐme durumu) performanslarını olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Tüm bu sorunlarla beraber YK'n çözüm odaklı yaklaşımı birçok sorunu çözmede umut vericidir. Daha önce sıkça dile getirilen maddi sorunların büyük ölçüde çözüme kavuŐtuēu görülebilir. Aynı zamanda üniversitelerin vizyonu bakımında yabancı ülkelerle yapılan anlaŐmalar da ayrı bir önem arz etmektedir. Maddi ve fiziksel sorunların aŐılması reform ve kültür sorunlarının aŐılmasına oranla daha kolay olacaktır. Ancak asıl önemli olan ve nitelik saēlayacak olan kültür reformunu yapabilmektir.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Ortega y Gasset üniversite ve kültür eğitimi sorununa genel anlamda kendi ülke problemleri çerçevesinde bakmıştır. Üzerinde durduğu temel sorunların başında bilimsel(fiziksel) akla duyulan aşırı güven gelmektedir. Bununla beraber ortaya çıkan diğer sorun ise fiziksel aklın ortaya çıkardığı ihtisaslaşma barbarlığıdır. Nitekim Ortega, bilim adamı dahi olsa iç dinamiği yaşamsal olan kültürden yoksun olan herkesi kitle olarak nitelemektedir. Kitleleşme sorununun çözümü ise ancak öğretim programlarına koyulacak olan kültür dersleri ile mümkündür. Bununla beraber bu reformu gerçekleştirmek için bireyin kendi toplumuyla yüzleşmesi en önemli ön koşulların başında gelmektedir. Ortega y Gasset'nin üniversite üzerine olan bu görüşlerini Türkiye açısından da değerlendirilebilir. Ancak öncelikle Ortega'nın tespit ettiği yanlışla düşmemek gerekmektedir. Ortega y Gasset'nin işaret ettiği yanlış ise sadece sosyo-ekonomik düzeyi yüksek düşüncesiyle başka bir ülkenin eğitim sisteminin doğrudan kendi ülke sorunlarımıza uygulanmasıdır. O halde eğitimcilerde, kendi üniversite sorunlarına içinde buldukları toplumun gerçekleriyle yüzleşerek çözüm aramalıdır. Öncelikle Türkiye'de var olan öğretim programlarının ders saatleri ve kredileri incelendiğinde kültür eğitimi derslerinin az ve niteliksiz yapıldığı göz önünde olan bir durumdur. Nitekim birçok üniversitede tarih (inkılap tarihi), yabancı dil (ortak dersler olarak bilinen dersler) vb. dersler uzaktan eğitim sistemiyle yapılmaktadır. Sözü edilen kültür derslerinin öğretim programlarındaki ağırlıkları incelendiğinde kredileri diğer derslere oranla çok az ya da kredileri hiç olmadığından öğrenciler tarafından da dikkate alınmadığı söylenebilir. Kültür eğitiminin önemine dikkat çekmek için bu derslerin öğretim programlarındaki ağırlığı artırılabilir. Öğrencilere de kültür derslerinin yaşamsal olan yönü vurgulanabilir. Bununla beraber kontrolsüzce branşlaşmanın önüne geçmede kültür eğitiminin ne denli önemli olduğu üzerinde durularak bu derslere yönelik motivasyonun artırılmasına yönelik çalışılabilir. Üniversiteyi toplumun ve ülke gerçeklerinin nerede durduğu açısından da değerlendirmeliyiz. Birçok ülkede olduğu gibi Türkiye'de de iyi eğitilmiş bireyler üniversitelerden yetişmektedir. Ancak üniversiteler ülkemizdeki sorunların çözümleri noktasında ne kadar etkilidir? sorusunun cevabı üniversitelerin ülke ve toplum vizyonunda nerede olduğu gösterebilir.

Türkiye adına ifade edilecek olursa toplumdaki eğitilmiş kabul edilen bireylerin önemli bir kısmı üniversitelerdedir ya da üniversite mezunu olan bireylerdir. Bununla beraber toplumsal hayatın çeşitli kademelerinde yer alan birçok bireyde üniversite eğitiminden geçmektedir. Bu anlamda toplumun sorunları karşısında belirleyici olma hususunda üniversite mezunları bir

adım öne çıkmaktadır. Nitekim bir öğretmen, avukat, doktor veya bürokrat toplumu şekillendirmede üniversite mezunu olmayan birine göre daha etkin rol oynayabilmektedir. Ancak üniversite bir kurum olarak Türkiye’de daha etkin olabilmelidir. Bununla beraber toplumdaki da uzak olmamalıdır. Hâlbuki bir sendika veya başka bir sivil toplum örgütü çok daha etkin olabilmektedir. Oysa öğretimin en yüksek kademesi olan üniversiteler acaba gerçekten etkinlik noktasında nerede durmaktadır? Bu ve benzeri sorularla da yüzleşilmelidir. Kütüphanelerinin bile üniversite dışından erişime kapalı olduğu bir üniversitenin toplumsal hayatın daha fazla içinde olması sağlanabilir. Bir diğer ifadeyle üniversite öğrencisi ya da personeli olmasa da herkes belli kurallarla kütüphanelerden faydalanabilmelidir. Üniversite kapalı kapılar ardında eğitim vermemeli, kendine toplumda daha fazla yer edinebilmelidir. Birçok üniversitenin yılda bir- iki kere de olsa çıkarmış olduğu gazeteleri daha fazla kişiye ulaştırmak da üniversitenin toplum hayatında daha etkin olmasını sağlayabilir. Bu anlamda üniversitelerde topluma açık konferanslar, seminerler ve panel organizasyonları daha fazla düzenlenebilir. Halka açık bu eğitimlerde toplumun ihtiyaç duyduğu konular tespit edilip sunumlar yapılabilir. Bütün bunların dışında elbette farklı şeyler de yapılabilir, önemli olan üniversitelerin toplum hayatında daha etkin bir rol üstlenmesini sağlamaktır. Ancak Türkiye adına bu düzenleme önerileri ile birlikte bir diğer önemli gereksinim eğitim kalitesinin artırılması olabilir. Özellikle eğitimin etkin olduğu bir toplum için Türkiye’deki üniversitelerin güncel ve somut ülke sorunlarının çözümünde daha fazla söz sahibi olması gerekmektedir.

Kaynakça

- Bantock, G. H. (1975). *History of education. Published By History of Education Society.* 15(2), 201-206.
- Bolay, S. (2011). Çağdaş üniversitede neler önem kazanmaktadır? *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 1(3), 105-112.
- Cevizci, A. (2014). *Eğitim felsefesi*. (3. Baskı). İstanbul: Say Yayınları.
- Cihan, M. (2010). *Jose Ortega y Gasset’de insan ve tarih felsefesi*. Konya: Çizgi Kitabevi Yayınları.
- Doğan, D. (2013). Yeni kurulan üniversitelerin sorunları ve çözüm önerileri. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 3(2), 108-116.
- Ekanem, F. E. (2012). Educational existentialism. *Journal of Humanities And Social Science*, 2(2), 22-27. <http://www.iosrjournals.org/iosr-jhss/papers/Vol2-issue2 /E0222227.pdf> adresinden 25 Şubat 2015 tarihinde alınmıştır.
- Gasset, J.O. (1968). İhtisaslaşma barbarlığı. (Çev. H. Topçuoğlu). *Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(1), 43-49.

- Gasset, J.O. (1998). *Üniversitenin misyonu*. (1. Baskı). (Çev. Işık, N.). İstanbul: Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık.
- Gasset, J.O. (2011a). *Kitlelerin ayaklanması*. (2. Baskı). (Çev. Işık, N.). İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları.
- Gasset, J.O. (2011b). *Kütüphanecinin görevleri*. (1. Baskı). (Çev. Acaroğlu, T.). İstanbul: Türk Kütüphaneciler Derneği İstanbul Şubesi Yayınları.
- Gasset, J.O. (2013). *Tarihsel bunalım ve insan*. (3. Basım). (Çev. Işık, N.). İstanbul: Metis Yayınları.
- Gasset, J.O. (2014). *İnsan ve herkes*. (5. Basım). (Çev. Işık, N.). İstanbul: Metis Yayınları.
- Gündoğan, A.O. (2015, Şubat 24). Üniversite ve bilim. Vahdet Gazetesi. <http://www.gazetevahdet.com/universiteler-ve-bilim-1068yy.htm> adresinden 10 Aralık 2015 tarihinde alınmıştır.
- Hatemi, H. (1998). *Darülfünun ve dariüşşifa*. (1. Baskı). İstanbul: Dergah Yayınları.
- Karakoç, S. (2006). *Çağdaş batı düşüncesinden.(Çeviriler)*. (İkinci Baskı). İstanbul: Diriliş Yayınları.
- Karakoç, S. (2015). *Sütun (günlük yazılar) II*. (7. Baskı). İstanbul: Diriliş Yayınları.
- Kerr, C. (1991). Ortega y Gasset for the 21 st. Century “mission of the university reexamined”. *Society*, 28(6), 79-83.
- Korkmaz, M., & Öktem, G. (2014). Rousseau'nun eğitim anlayışı. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 3(1), 174-186.
- Malche, A. (1939). *İstanbul üniversitesi hakkında rapor*. İstanbul Devlet Basımevi.
- Meriç, C. (2013). *Bu ülke*. (40. Baskı). İstanbul: İletişim Yayınları.
- Raley, H.C. (1971). *Jose Ortega y Gasset: Philosopher of european unity*. Alabama: The University of Alabama Press.
- Regis, B. (1981). Ortega y Gasset's mission of the university: an appropriate document for an age of ecenomoy? J.F. Wyatt. (Ed.). *West susset institutr of higher education*, 6(1), 57-69.
- Rosovsky, H. (1994). *Üniversite- bir dekan anlatıyor*. (Çev. Ersoy, S.). Ankara: Tübitak Popüler Bilim Kitapları.
- Safa, P. (2013). *Eğitim, gençlik, üniversite*. (7.Basım). İstanbul: Ötüken Neşriyat.
- Topçu, N. (2014). *Kültür ve medeniyet*. (7. Baskı). İstanbul: Dergah Yayınları.
- Vatansever, A., & Yalçın, M.G. (2015). *Ne ders olsa veririz. Akademisyenin vasıfsız işçiye dönüşümü*. (3.Baskı). İstanbul: İletişim Yayınları.
- Yavuz, H. (2009). *Türkiye 'nin zihin tarihi*. (2. Baskı). İstanbul: Timaş Yayınları.

Extended Abstract

Identified by Albert Camus as “the biggest thinker raised by Europe following Nietzsche,” José Ortega y Gasset, who lived between 1883-1955, is a Spanish philosopher. While defining himself on the basis of existentialist philosophy, Ortega states himself as; “I am me and my circumstances.” Uttered for many philosophers, the cliché “being the man of his time” exactly corresponds as for Ortega. In this respect, we should embrace the thoughts of Ortega y Gasset as the voice of his time. As a matter of fact, Ortega experienced both the first and second world war and directly felt their impacts when the years he lived in are considered. Coincided with the same period, and spread in France in particular, Existentialism with significant representatives is also important for the philosophy of Ortega. Indeed, we come across existential issues eminently while putting forward human perception of Ortega y Gasset. That being said, we further see that Ortega’s philosophy managed to address a wide range of philosophical field from human perception/knowledge to education, philosophy of history, politics and arts. Giving wide coverage to existentialist issues, Ortega y Gasset puts in the centre of his philosophy the following concept; “human life as a fundamental reality.” There are many realms of reality in the realm of existence for Ortega. However; there is only one fundamental realm of reality according to him, which is the reality of human life. All other realms of reality get sense only through the reality of human life. Therefore, self-reality of the individual becomes significantly important according to Ortega. That he supports a student centered education regarding educational opinions can be stated to stem from the fact that reality of human life is fundamentally put into the centre. In this philosophy where other reality types get sense through human, it is first and foremost important to train and make sense of human. As far as it goes, we can try to understand the entire philosophy of Ortega y Gasset in terms of education. Hence, there were intense mass movements in his own country, Spain in the years in which Ortega lived although such years were the years of war. These years, in which scientific advancements gained speed at the same time, led Ortega to draw our attention to another field. People realized that many problems were solved thanks to rapidly improving science. However; these years in which mass movements experienced also accompanied many concepts and problems concerning human and society. As a matter of fact, many people die or kill for the concepts or the values therewith. As for the science which is the rising value of the age, it fairly kept in silence against these humane and social problems. The starting point of major problems for Ortega took place in this way. In fact, the most important issue for his country and European continent was the ‘problem of

massification” according to Ortega. He addresses this issue in “The Rebellion of the Masses,” which is one of his major works. “Mass” in the philosophy of Ortega y Gasset does not correspond to any socio-economic level whatsoever. In view of Ortega, anybody, who feels themselves just like everybody and never takes an offence at this is a mass. In that case, it is extremely important that we have a conscious awareness of ourselves in this philosophical understanding. From this point of view, an academician, doctor or an engineer can also be a mass just as a tradesman, worker or villager can be a mass. Provided that occupational groups graduated from university, which is the peak for education can also come across the problem of massification, then we should discuss this issue as an educational problem. This issue for Ortega was a problem of culture training. Hence, Ortega says that “if it was up to me, I would establish a faculty of culture as a roof both in the basis of higher education and all education thereof.” However; it would primarily be essential to perform revolutions for the faculty of culture to provide a basis for university and all higher education. However; it can be easily said that the idea of reform wasn’t approved healthily when the years are considered in which Ortega lived. In fact, Ortega cites for his own period that reformers were considered to be lepers. However, the people leaned towards the idea of reform day by day. In this respect, Ortega y Gasset supported the fact that the idea of reform is difficult to adopt in the circumstance of its country in a conference where the university and its problems were discussed. As a matter of fact, he says that he does not see a group or society that manages to be “in good shape” enough to carry out reforms. Ortega talks about societies’ and groups’ being in good shape and states that groups and society, in broader sense, should be in good shape since an individual is unable to carry out reform on its own, i.e., it is essential to have groups leaning towards reform, that are able to understand the requirements of reform and analyze fields of execution therewith. In addition, with the expression “being in good shape” it will be just to the point to understand the existence of individuals and groups who are away from massification and aware of themselves. However; Ortega cites that there is not such a group in good shape currently. From this point of view, it should not be understood that it is impossible to have a group in good shape to make reforms. According to Ortega, it is currently very difficult to mention such a group. Well then, what does such idea of reform contain in Ortega’s thought? As is mentioned earlier, it is human life for Ortega, which is the ultimate reality. Then, education and university should be the projection of individual, i.e., the student. It is also seen in terms of education how extremely important it is for Ortega to understand the reality of human life. Drawing attention to the fact that there are many things included in curriculum, Ortega cites that the human mind, and the learning capacity of the

student accordingly is not limited though. In this respect, it is primarily essential in his view to revise curriculum and remove those lessons which are deemed to unnecessary and excessive. Another reason why Ortega desires that curriculum be cleared of is due to the fact that he wants the culture lessons be included into the curriculum. Culture, in his point of view, is the body of live ideas and systems. According to Ortega, those who are unable to analyze such live set of ideas will not be able to find ways for themselves to understand the life and human in this chaotic life. Indeed, "The Barbarism of Specialization" where scientist gazed himself with pure adoration today just refers to this condition. Having been educated without culture, the biggest problem of scientist, who is mostly trusted in present days, is that he has not even a single word to tell about serious and human problems. With the great interest in specialization, this issue lead to massification of, in the words of Ortega, the qualified minority as well, who are called the enlightened, expected to serve as a model for the society and direct the society. What is offered by Ortega to avoid massification and uncontrolled branching out is the program of culture training. Such program consists of the following lessons: the physical image of the universe (Physics), fundamental subjects of organic life (Natural Science), historical process experienced by human generation (History), structure and functioning of social life (Sociology), design of universe (Philosophy). It is for sure that these lessons should rather be taught so that students can develop awareness on themselves when they are within their own area of specialization. If such training could be achieved healthily, it will be possible according to Ortega to prevent massification and barbarism of specialization. In this respect, the issue is whether such a curriculum is applicable or not. However, Harvard model cited by Rosovsky and French training method by Robert set a precedent for the execution of such an approach. In this regard, reform idea in university perception of Ortega consists of addition of culture lessons as well as the fact that university is the projection of student. Ortega y Gasset further underlines that education methods of other countries may be considered while carrying the idea of reform into effect but it would be counterfeiting to copy them directly. As a matter of fact, counterfeiting, in his opinion, is the characteristic of masses without self. Besides, we must be able to confront our problems just as other countries, since each society performs educational reforms by confronting their own problems. Otherwise, it won't yield healthy results for our country to copy the educational method of another country directly.